

III. De toekenning van de inhaalpremie in het stelsel van de werknemers

I. Reglementaire context

Artikel 98, tweede lid van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, dat werd ingevoerd door artikel 38 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen (gepubliceerd in het B.S. van 31.12.2009, 3de editie), voorziet ten voordele van sommige invaliden in een herwaardering van de uitkeringen, onder de vorm van een inhaalpremie.

Het betreft een herwaarderingsmaatregel die werd genomen in het kader van de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact en die werd ingeschreven in het interprofessioneel akkoord 2009-2010. De maatregel is in werking getreden op 1 mei 2010.

Voorvoemde wettelijke bepaling verleent aan de Koning de bevoegdheid om, bij een in de Minister-raad overlegd besluit, het bedrag van de premie te bepalen evenals de categorieën van invaliden die er aanspraak op kunnen maken in functie van de aanvangsdatum van de arbeidsongeschiktheid.

Het koninklijk besluit van 2 mei 2019 tot wijziging van artikel 237*quinquies* van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 (gepubliceerd in het B.S. van 02.05.2019) bepaalt de huidige reglementering inzake de toekenning van een jaarlijkse inhaalpremie.

Deze inhaalpremie wordt meer bepaald toegekend aan de invalide gerechtigde die, op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de toekenning, *minstens één jaar arbeidsongeschikt is erkend* en in de maand mei van het jaar van de toekenning nog minstens één kalenderdag invalide is erkend. Deze inhaalpremie wordt betaald samen met de uitkeringen van de maand mei.

Vanaf het jaar 2020 is het bedrag van de inhaalpremie die wordt verleend aan deze invalide gerechtigde gelijk aan:

- 304,9085 EUR aan het spilindexcijfer 103,14 (basis 1996 = 100) als zij op de voormelde 31 december werden beschouwd als werknemer met persoon ten laste (geïndexeerd: 435,47 EUR)
- 262,0575 EUR aan het spilindexcijfer 103,14 (basis 1996 = 100) als zij op de voormelde 31 december niet werden beschouwd als werknemer met persoon ten laste (geïndexeerd: 374,27 EUR).

Als de gerechtigde echter *minstens twee jaar arbeidsongeschikt is erkend* op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de toekenning en in de maand mei van het jaar van de toekenning nog minstens één kalenderdag invalide is erkend, kan hij aanspraak maken op een hoger bedrag aan inhaalpremie.

Vanaf het jaar 2020 is het bedrag van de inhaalpremie die wordt verleend aan deze invalide gerechtigde gelijk aan :

- 511,4671 EUR aan het spilindexcijfer 103,14 (basis 1996 = 100) als zij op de voormelde 31 december werden beschouwd als werknemer met persoon ten laste (geïndexeerd: 730,48 EUR)
- 450,5186 EUR aan het spilindexcijfer 103,14 (basis 1996 = 100) als zij op de voormelde 31 december niet werden beschouwd als werknemer met persoon ten laste (geïndexeerd: 643,43 EUR).

Om te bepalen of een invalide gerechtigde op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de toekenning van de inhaalpremie als werknemer met persoon ten laste kan worden beschouwd, zijn de regels van artikel 225 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 van toepassing.

II. Specifieke vragen in verband met de toekenning van de jaarlijkse inhaalpremie

- **Is het bedrag van de inhaalpremie een bruto- of nettobedrag?**

Het bedrag van de inhaalpremie is een jaarlijks forfaitair bedrag dat, samen met de invaliditeitsuitkeringen, wordt uitbetaald in de maand mei aan invalide gerechtigden die op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling minstens één jaar arbeidsongeschikt zijn erkend.

Het betreft *een brutobedrag* waarop geen bedrijfsvoorheffing moet worden ingehouden. Dit bedrag komt evenmin in aanmerking voor de inhouding van 3,5 % op de invaliditeitsuitkeringen bestemd voor de sector pensioenen.

Het bedrag van de inhaalpremie zal achteraf wel belast worden als een vervangingsinkomen.

- **Is de inhaalpremie onderworpen aan de regels voor beslagbaarheid?**

Analoog aan de invaliditeitsuitkering is de inhaalpremie onderworpen aan de regels inzake beslagbaarheid (cf. art. 1410, § 1, 4° van het Ger. w.). Er kan met andere woorden een gehele of gedeeltelijke inhouding gebeuren op het bedrag van de inhaalpremie om te worden uitgekeerd aan de schuldeisers.

- **Dient de inhaalpremie in aanmerking te worden genomen als een inkomen in het kader van de toepassing van de artikelen 225 en 226bis van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 (onderzoek naar de inkomenssituatie van de met een invalide gerechtigde samenwonende perso(o)n(en))?**

Aangezien de toekenning van de jaarlijkse inhaalpremie een revalorisatiemaatregel is die werd genomen in het kader van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, moet deze premie worden geneutraliseerd als een inkomen voor de toepassing van de artikelen 225 en 226bis van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 (cf. art. 225, § 7 en art. 226bis, § 1, 2de lid en § 2, 2de lid van het K.B. van 03.07.1996).

- **Dient er rekening te worden gehouden met het bedrag van de inhaalpremie voor de toepassing van artikel 136, § 2 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 en voor de toepassing van artikel 230 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996?**

Er dient geen rekening te worden gehouden met het bedrag van de inhaalpremie voor de toepassing van de cumulatiebepaling opgenomen in artikel 136, § 2 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 (verschilregel) en in artikel 230 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 (eventuele vermindering van de arbeidsongeschiktheidsuitkering in functie van de tewerkstellingsbreuk).

- **Dient er rekening te worden gehouden met het bedrag van de inhaalpremie bij de berekening van de *pro rata*-uitkeringen in het kader van de Europese Verordening?**

Het bedrag van de inhaalpremie dient niet in aanmerking te worden genomen bij voornoemde berekening.

- **Impliceert een verzaking aan de uitkeringen ook een verzaking aan de inhaalpremie en is een aparte verzaking aan de inhaalpremie mogelijk?**

Een invalide gerechtigde zal in principe verzaken aan de uitkeringen omdat hij het voordeel waarop hij aanspraak kan maken in het kader van een andere reglementering (bijvoorbeeld de pensioenreglementering) niet wenst te verliezen ingevolge de toepassing van een cumulverbod tussen het bestaande voordeel en de invaliditeitsuitkeringen.

De mogelijkheid tot verzaking aan de uitkeringen is voorzien in artikel 236*bis* van het koninklijk besluit van 3 juli 1996. Voornoemd artikel voorziet evenwel geen mogelijkheid tot verzaking aan de inhaalpremie.

Dit betekent dat een verzekerde die verzaakt aan de uitkeringen wel aanspraak kan maken op de inhaalpremie, voor zover hij op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling minstens één jaar arbeidsongeschikt is erkend.

Als voorwaarde voor de toekenning van de premie is nergens bepaald dat de invalide gerechtigde ook werkelijk uitkeringen moet ontvangen.

Dit betekent eveneens dat een aparte verzaking aan de inhaalpremie niet mogelijk is.

- **Moet de inhaalpremie worden betaald aan een invalide gerechtigde die minstens één jaar arbeidsongeschikt is erkend op 31 december van het jaar dat het jaar van de uitbetaling voorafgaat, ook al is hij/zij niet meer invalide in de maand mei van het jaar van uitbetaling?**

De inhaalpremie mag enkel worden uitbetaald aan een invalide gerechtigde die minstens één jaar arbeidsongeschikt is erkend op 31 december van het jaar dat het jaar van de uitbetaling voorafgaat *en* die ook verder invalide is gebleven in de maand mei van het jaar van uitbetaling. Het is hierbij niet van belang of de verzekerde heel de maand mei of slechts een gedeelte van de maand mei (bijvoorbeeld ingevolge een werkhervatting of overlijden in de loop van deze maand) invalide is gebleven. Zodra hij of zij in de maand mei minstens één dag invalide is erkend, zal de jaarlijkse inhaalpremie moeten worden uitbetaald.

- **Kan een invalide gerechtigde die minstens één jaar arbeidsongeschikt is erkend op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling en die invalide is erkend tot en met 30 april van het jaar van de uitbetaling, in geval van een herval binnen drie maanden bijvoorbeeld op 1 juli van hetzelfde jaar, aanspraak maken op de inhaalpremie?**

Vermits deze verzekerde in de maand mei van het jaar van de uitbetaling niet meer invalide is erkend, kan hij/zij bijgevolg geen aanspraak maken op de inhaalpremie.

- **Wat is de impact van een hervал op de voorwaarde dat de gerechtigde op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de toekenning minstens één jaar arbeidsongeschikt moet zijn erkend, om aanspraak te maken op de inhaalpremie?**

In de uitkeringsverzekering geldt tijdens het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid (de 'primaire ongeschiktheid') het principe dat wanneer de staat van arbeidsongeschiktheid gedurende minder dan veertien kalenderdagen niet erkend is, deze periode het tijdvak van primaire ongeschiktheid niet onderbreekt (art. 87, 4de lid van de gecoördineerde wet van 14.07.1994). Het betreft dan een hervал in primaire ongeschiktheid. Tijdens de periode van invaliditeit is bepaald dat indien de gerechtigde niet langer in een staat van invaliditeit is over een tijdvak van minder dan drie maanden, dat tijdvak waarover geen uitkeringen worden betaald, de loop van het tijdvak van invaliditeit niet onderbreekt (art. 93, 2de lid van de gecoördineerde wet van 14.07.1994).

Voorbeeld:

- een verzekerde A is arbeidsongeschikt erkend vanaf 31 december 2018. Hij hervat het werk op 1 maart 2019, maar hij wordt opnieuw arbeidsongeschikt erkend vanaf 9 maart 2019. In mei 2020 is hij nog steeds arbeidsongeschikt erkend. In deze situatie heeft hij recht op de inhaalpremie in de maand mei 2020 want hij is op 31 december van het voorgaande kalenderjaar minstens één jaar arbeidsongeschikt erkend (de periode van werkhervatting vanaf 01.03.2019 tot en met 08.03.2019 (< 14 dagen; hervал in primaire ongeschiktheid) onderbreekt de periode van primaire ongeschiktheid immers niet) en hij is minstens één dag invalide erkend in de maand mei van het lopende kalenderjaar
- een verzekerde B is arbeidsongeschikt erkend vanaf 31 december 2018. Hij hervat het werk op 1 maart 2019, maar hij wordt opnieuw arbeidsongeschikt erkend vanaf 21 maart 2019. In mei 2020 is hij nog steeds arbeidsongeschikt erkend. In deze situatie heeft hij geen recht op de inhaalpremie in de maand mei 2020 want hij is op 31 december van het voorgaande kalenderjaar niet minstens één jaar arbeidsongeschikt erkend (de periode van werkhervatting vanaf 01.03.2019 tot en met 20.03.2019 (\geq 14 dagen; geen hervал in primaire ongeschiktheid) onderbreekt de periode van primaire ongeschiktheid). Het gegeven dat hij minstens één dag invalide erkend is in de maand mei 2020 speelt in deze situatie geen rol.
- **Kan een invalide gerechtigde wiens arbeidsongeschiktheid gevolgd wordt door een werkhervatting van minder dan drie maanden rond de periode van 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling, en die nadien ingevolge een hervал in invaliditeit verder erkend blijft, aanspraak maken op de inhaalpremie?**

Voor zover de invaliditeit (ingevolge het hervал) erkend blijft minstens tot in de maand mei van het jaar van de uitbetaling, kan aan deze invalide gerechtigde een inhaalpremie worden toegekend.

Artikel 93, tweede lid van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 bepaalt namelijk dat "indien de gerechtigde niet langer in een staat van invaliditeit is als bedoeld in artikel 100, over een tijdvak van minder dan 3 maanden, dat tijdvak waarover geen uitkeringen worden betaald, de loop van het tijdvak van invaliditeit niet onderbreekt".

De betrokkene kan in voornoemd geval dus geacht worden ook op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling verder als invalide of als "minstens één jaar arbeidsongeschikt" te zijn erkend.

- o **Dient de inhaalpremie te worden uitbetaald aan een gerechtigde die minstens één jaar arbeidsongeschikt is erkend op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling en wiens arbeidsongeschiktheid ook nadien verder erkend blijft, maar die in de maand mei van het jaar van uitbetaling:**
 - o ingevolge een sanctie slechts gerechtigd is op 90% van zijn uitkering (bijv. bij laattijdige aangifte van een herval in invaliditeit)
 - o ingevolge internering slechts gerechtigd is op 50% van zijn uitkering (art. 233 van het K.B. van 03.07.1996)
 - o ingevolge beslag slechts gerechtigd is op een gedeelte van zijn uitkering
 - o ingevolge de toepassing van een cumulregel (art. 136, § 2 van de gecoördineerde wet van 14.07.1994) geen uitkeringen ontvangt
 - o geen uitkeringen ontvangt ingevolge een schorsing (in toepassing van art. 134, § 2 van de gecoördineerde wet van 14.07.1994)
 - o geen uitkeringen ontvangt ingevolge een administratieve sanctie?

Zoals hierboven reeds werd aangehaald, geldt als toekenningsvoorwaarde voor de inhaalpremie dat de gerechtigde minstens één jaar arbeidsongeschikt is erkend op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling. Er is niet vereist dat de invalide gerechtigde ook werkelijk uitkeringen ontvangt.

In al de voornoemde situaties kan de betrokkene bijgevolg aanspraak maken op de inhaalpremie.

- o **Op welke inhaalpremie heeft de invalide gerechtigde recht die op grond van de garantiemaatregel bedoeld in artikel 215*bis*, §3 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de toekenning aanspraak kon maken op de invaliditeitsuitkering als werknemer met persoon ten laste ?**

De betrokkene heeft recht op de (hogere) inhaalpremie voor gerechtigde met gezinslast.

- o **Mogen tijdvakken van moederschapsbescherming als bedoeld in artikel 114 en 114*bis* van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 in aanmerking worden genomen om te bepalen of voldaan is aan de voorwaarde van “minstens één jaar arbeidsongeschikt erkend op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling”?**

Met een tijdvak van moederschapsrust of een tijdvak van werkverwijdering (vóór of na de bevalling) mag geen rekening worden gehouden om te bepalen of de gerechtigde voldoet aan de toekenningsvoorwaarden voor het recht op de inhaalpremie. Artikel 87, vijfde lid van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 bepaalt trouwens dat de in artikelen 114 en 114*bis* bedoelde tijdvakken van moederschapsbescherming die vallen in een tijdvak van primaire ongeschiktheid, het laatstgenoemde tijdvak schorsen. Dit had onder andere als bedoeling om te vermijden dat een arbeidsongeschikt erkende verzekerde ingevolge een tijdvak van moederschapsbescherming vroegtijdig in invaliditeit zou treden.

- > We willen dit illustreren aan de hand van een voorbeeld:

Een werknemster wordt arbeidsongeschikt erkend vanaf 20 december 2018. In principe treedt zij in invaliditeit op 20 december 2019 en voldoet ze dus aan de voorwaarde om aanspraak te kunnen maken op de inhaalpremie (ten minste één jaar arbeidsongeschikt erkend op 31.12.2019) in de veronderstelling dat zij in de maand mei 2020 nog minstens één kalenderdag invalide is erkend.

Indien deze werkneemster evenwel in moederschapsrust is geweest in de loop van het jaar 2019, dan wordt het tijdvak van arbeidsongeschiktheid hierdoor gedurende (in principe) 15 weken geschorst en dan zal de betrokkene pas in invaliditeit treden in de loop van het jaar 2020. Zij kan dan niet beschouwd worden als “ten minste één jaar arbeidsongeschikt erkend op 31 december 2019” en zal bijgevolg in de maand mei 2020 geen aanspraak kunnen maken op de inhaalpremie, zelfs niet indien ze op dat ogenblik als invalide zou zijn erkend.

- Mogen tijdvakken van moederschapsbescherming als bedoeld in artikel 114 en 114bis van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 tijdens de periode van invaliditeit in aanmerking worden genomen om te bepalen of voldaan is aan de voorwaarde van “minstens twee jaar arbeidsongeschikt erkend op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling”?**

Met een tijdvak van moederschapsrust of een tijdvak van werkverwijdering (vóór of na de bevalling) mag geen rekening worden gehouden om te bepalen of de gerechtigde voldoet aan de toekenningsvoorwaarden voor het recht op de inhaalpremie. Artikel 93, derde lid van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 bepaalt trouwens dat de in artikelen 114 en 114bis bedoelde tijdvakken van moederschapsbescherming die vallen in een tijdvak van invaliditeit, het laatstgenoemde tijdvak schorsen.

- We willen dit illustreren aan de hand van een voorbeeld:

Een werkneemster wordt arbeidsongeschikt erkend vanaf 20 december 2017. In principe is zij twee jaar arbeidsongeschikt erkend op 20 december 2019 en voldoet ze dus aan de voorwaarde om aanspraak te kunnen maken op de hogere inhaalpremie (ten minste twee jaar arbeidsongeschikt erkend op 31.12.2019) in de veronderstelling dat zij in de maand mei 2020 nog minstens één kalenderdag invalide is erkend.

Indien deze werkneemster evenwel in moederschapsrust is geweest in de loop van het jaar 2019, dan wordt het tijdvak van invaliditeit hierdoor gedurende (in principe) 15 weken geschorst en dan zal de betrokkene pas twee jaar arbeidsongeschikt zijn erkend in de loop van het jaar 2020. Zij kan dan niet beschouwd worden als “ten minste twee jaar arbeidsongeschikt erkend op 31 december 2019” en zal bijgevolg in de maand mei 2020 geen aanspraak kunnen maken op de hogere inhaalpremie, zelfs niet indien ze op dat ogenblik twee jaar arbeidsongeschikt is erkend.

- Kan een vrouwelijke gerechtigde die minstens één jaar arbeidsongeschikt is erkend op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling en wier arbeidsongeschiktheid ook nadien verder erkend blijft, aanspraak maken op de inhaalpremie wanneer zij in de loop van de maand mei van het jaar van de uitbetaling in moederschapsrust is en dus moederschapsuitkeringen ontvangt?**

Ook al kan de betrokkene in de loop van de maand mei geen aanspraak maken op invaliditeitsuitkeringen (het tijdvak van moederschapsrust schorst het tijdvak van invaliditeit), toch mag in een dergelijk geval de inhaalpremie worden uitbetaald, gelet op de garantiemaatregel van artikel 113, vijfde lid van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 volgens dewelke het bedrag van de moederschapsuitkeringen dat aan een invalide gerechtigde wordt uitbetaald niet lager mag zijn dan het bedrag van de invaliditeitsuitkering die de betrokkene ontvangen zou hebben indien zij niet met moederschapsrust was.

- **Kan een vrouwelijke gerechtigde die minstens één jaar arbeidsongeschikt is erkend in het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling en wier arbeidsongeschiktheid ook nadien verder erkend blijft, aanspraak maken op de inhaalpremie in de maand mei van het jaar van de uitbetaling wanneer zij in de periode rond 31 december van het voorgaande jaar in moederschapsrust is en dus moederschapsuitkeringen ontvangt (de betrokkene is al minstens één jaar arbeidsongeschikt erkend bij de aanvang van de moederschapsrust)?**

Aangezien de betrokkene in het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitbetaling minstens één jaar arbeidsongeschikt is erkend, ook al is het tijdvak van invaliditeit rond het einde van dat jaar tijdelijk geschorst ingevolge de moederschapsrust, mag het ziekenfonds haar de inhaalpremie uitbetalen in de maand mei van het volgende jaar.

- **Kan een gerechtigde die invalide is erkend zowel in het stelsel van de werknemers als in het stelsel van de zelfstandigen aanspraak maken op twee maal het bedrag van de jaarlijkse inhaalpremie?**

Een invalide gerechtigde die aan de toekenningsvoorwaarden voldoet, kan slechts aanspraak maken op één maal het bedrag van de jaarlijkse inhaalpremie, zelfs indien hij tegelijkertijd arbeidsongeschikt is erkend in het kader van de uitkeringsverzekering voor werknemers en zelfstandigen.

III. Inwerkingtreding van deze omzendbrief

Deze omzendbrief treedt in werking op 1 mei 2020 en vervangt de Omzendbrief V.I. nr. 2011/325 van 9 augustus 2011.

Omzendbrief V.I. nr. 2020/117 – 17/14 en 422/20 van 27 april 2020.